

А. Ю. Нашинець-Наумова

**ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ
ТА ПРАКТИКИ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ**

Монографія

За загальною редакцією доктора юридичних наук,
професора, заслуженого юриста України
Курила В.І.

Київ
2017

УДК 004.056:346.2(477)
Н 37

Рекомендовано до друку Вченою радою
Науково-дослідного інституту публічного права
(протокол № 8 від 24.10.2017 р.)

Рецензенти:

О.В. Баклан, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка

В.В. Галуцько, доктор юридичних наук, професор, директор Науково-дослідного інституту публічного права

А.І. Марущак, доктор юридичних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів Служби безпеки України

Нашинець-Наумова А.Ю.

Н 37 Інформаційна безпека суб'єктів господарювання: проблеми теорії та практики ввозастосування: монографія / А.Ю. Нашинець-Наумова; під заг. ред. д.ю.н. В.І. Курила. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2017. 386 с.

ISBN 978-966-916-391-2

У монографії пропонуються до розгляду концептуальні й теоретико-практичні основи забезпечення інформаційної безпеки суб'єктів господарювання.

Книга розрахована на науковців, аспірантів, докторантів, державних службовців, законодавців, які переймаються проблемами правового захисту інформації загалом і безпеки інформації суб'єктів господарювання зокрема.

Може бути корисною під час викладання й вивчення у вищих навчальних закладах навчальних дисциплін «Інформаційне право», «Правовий режим інформації з обмеженим доступом», «Міжнародне інформаційне право» та низки інших, що пов'язані з правовим регулюванням суспільних відносин щодо інформації.

УДК 004.056:346.2(477)

ISBN 978-966-916-391-2

© Нашинець-Наумова А.Ю., 2017

UDC 004.056:346.2(477)
N 37

Recommended for publishing by Academic Council of Scientific
Research Institute of Public Law
(protocol № 8 from 24.10.2017)

Reviewers:

O.V. Baklan, Doctor of Legal Sciences, Professor, Professor of the Department of Public and Private Law of the Faculty of Law and International Relations of Borys Grinchenko Kyiv University

V.V. Halunko, Doctor of Legal Sciences, Professor, Director of Scientific Research Institute of Public Law

A.I. Marushchak, Doctor of Legal Sciences, Professor, Director of Educational Scientific Institute of retraining and professional development of personnel SS of Ukraine

Nashynets-Naumova A.Y.

N 37 Informational security of business entities: problems of the theory and practice of law enforcement: monograph / A.Y. Nashynets-Naumova; Under the gen. edi. doctor of legal sciences, professor, Honored lawyer of Ukraine V.I. Kurylo. Kherson: Publishing house «Helvetyka», 2017. 386 p.

ISBN 978-966-916-391-2

The monograph offers to review the general scientific categories of information security in Ukraine and in the world.

The book is intended for scholars, postgraduates, doctoral candidates, civil servants, legislators who are concerned with the problems of legal protection of information in general and the security of information of business entities in particular.

It may be useful in teaching and studying at higher educational institutions of educational disciplines «Information Law», «Legal regime of information with limited access», «International information law» and a number of the others, related to the legal regulation of public relations as to information.

UDC 004.056:346.2(477)

ISBN 978-966-916-391-2

© Nashynets-Naumova A.Y., 2017

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	6
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1	
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ	19
1.1. Інформаційна безпека як загальнонаукова та правова категорія (генеза поняття інформаційної безпеки України)	19
1.2. Система забезпечення інформаційної безпеки України	37
1.3. Адміністративно-правові засоби забезпечення інформаційної безпеки України	65
Висновки до розділу 1	93
РОЗДІЛ 2	
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ	
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО Й ОРГАНІЗАЦІЙНОГО	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ	
СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	98
2.1. Теоретичні аспекти функціонування системи інформаційної безпеки суб'єктів господарювання	99
2.2. Особливості реалізації адміністративно-правових та організаційних форм і методів у сфері забезпечення інформаційної безпеки суб'єктів господарювання	119
2.3. Розроблення заходів реалізації політики інформаційної безпеки суб'єктів господарювання	142
Висновки до розділу 2	162

РОЗДІЛ 3	
ПРАВОВІ ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	
ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ	
СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	167
3.1. Правовий захист інформації, що міститься в установчих документах суб'єктів господарювання	168
3.2. Правовий захист інформації з обмеженим доступом суб'єктів господарювання	185
3.3. Правове забезпечення захисту інсайдерської інформації суб'єктів господарювання	203
3.4. Адміністративно-правовий захист службової інформації суб'єктів господарювання	224
3.5. Адміністративно-правовий захист конфіденційної інформації суб'єктів господарства	240
Висновки до розділу 3	269
РОЗДІЛ 4	
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ	
АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ	
ІНФОРМАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	275
4.1. Перспективи розвитку адміністративно-правового регулювання відносин щодо безпеки інформації суб'єктів господарювання: аналіз зарубіжної практики та вітчизняних реалій	275
4.2. Напрями вдосконалення адміністративно-правового захисту інформації суб'єктів господарювання	295
Висновки до розділу 4	315
ВИСНОВКИ	320
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	338

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

- АІС** – автоматична ідентифікаційна система
ГКУ – Господарський кодекс України
ДПА – Державна податкова адміністрація України
ДСК – для службового користування
ДСНС – Державна служба з надзвичайних ситуацій
ДССЗЗІ – Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України
ДФС – Державна фіскальна служба
ЄДРПОУ – Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України
ЄС – Європейський Союз
ЗМІ – засоби масової інформації
ІКТ – інформаційно-комунікаційні технології
ІС – інформаційна система
ІТ-системи – інформаційно-телекомунікаційні системи
КМУ – Кабінет Міністрів України
КНР – Китайська Народна Республіка
КС – комп'ютерні системи
КСЗІ – комплексна система захисту інформації
КУпАП – Кодекс України про адміністративні правопорушення
МВС – Міністерство внутрішніх справ України
МЗС – Міністерство закордонних справ України
НІСД – Національний інститут стратегічних досліджень
НКЦПФР – Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку
ОБСЕ – Організація з безпеки і співробітництва в Європі
ООН – Організація Об'єднаних Націй
РНБО – Рада національної безпеки і оборони
СБУ – Служба безпеки України
СОТ – Світова організація торгівлі
США – Сполучені Штати Америки
УНІАН – Українське національне інформаційне агентство новин
ЦКУ – Цивільний кодекс України